# Politieke avond Westerveld

Voorstel Vergadering van 16 maart 2021

---

## Vaststellen Startnotitie Transitievisie Warmte - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

**Auteur**

**Beknopte samenvatting**
Het Klimaatakkoord stelt dat gemeenten uiterlijk eind 2021 een Transitievisie Warmte vaststellen. Hierin legt de gemeenteraad een realistisch tijdspad vast waarop de gebouwde omgeving van het aardgas gaat. Voor gebieden waarvan de transitie voor 2030 is gepland, is ook de potentiële alternatieve energie infrastructuur bekend, de Wijkuitvoeringsplannen.

Met het vaststellen van de Startnotitie Transitievisie Warmte geeft de gemeenteraad het college de opdracht om tot een Transitievisie Warmte te komen.

## Besluit

**Besluitpunt 1**
Instemmen met de startnotitie Transitievisie Warmte.

**Besluitpunt 2**
De eerste periode (tot 2030) voornamelijk te richten op het aardgasloos-gereed maken van gebouwen in de gemeente Westerveld.

## Motivering

**Aanleiding en context**
In 2020 is de beleidsnota Duurzaamheid ‘Samenwerken aan Duurzaamheid’ door de gemeenteraad vastgesteld. Daarmee is de duurzaamheidsambitie van de gemeente Westerveld ook vastgelegd: 49 procent $CO_2$-reductie in 2030 ten opzichte van 1990 en 95 procent $CO_2$-reductie in 2050 ten opzichte van 1990. Voor de eigen bedrijfsvoering zijn wij ambitieuzer: 75% reductie van $CO_2$-uitstoot in 2030. Door het opstellen van beleid, en aansluitend een uitvoeringsagenda, geven wij betekenis aan de ambitie. In het document Samenwerken aan Duurzaamheid is ook aangegeven dat we in 2021 aan de slag gaan met de Transitievisie Warmte. De kaders voor de warmte transitie zijn in het duurzaamheidsbeleid beschreven.

Het Klimaatakkoord stelt dat gemeenten uiterlijk eind 2021 een Transitievisie Warmte vaststellen. Hierin legt de gemeenteraad een realistisch tijdspad vast waarop de gebouwde omgeving van het aardgas gaat. Voor gebieden waarvan de transitie voor 2030 is gepland, is ook de potentiële alternatieve energie infrastructuur bekend. Deze worden verder uitgewerkt in Wijkuitvoeringsplannen.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de Transitievisie Warmte en de Wijkuitvoeringsplannen. Alle inwoners, ondernemers, instellingen en andere partijen krijgen te maken met de energietransitie. De energietransitie is dermate complex dat samenwerking hierin geboden is. In dit proces fungeert de gemeente als regisseur. Een Transitievisie Warmte geeft de gezamenlijke focus en richting waardoor de verschillende partijen aan de slag kunnen.

Hoewel het doel helder is: een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050, is de route daarheen nog omgeven door onzekerheden. De warmtetransitie zal in verschillende gebieden er anders uitzien. De technologie ontwikkelt zich razendsnel en maatschappelijke voorwaarden veranderen gedurende de tijd. De Transitievisie Warmte moet daarom elke vijf jaar herzien worden. Er zijn nog veel onbeantwoorde vragen. De focus zal daarom in de eerste jaren voornamelijk moeten liggen op het onderzoeken en ontdekken.

**Beoogd resultaat**
Met het vaststellen van de Startnotitie Transitievisie Warmte geeft de gemeenteraad het college de opdracht om tot een Transitievisie Warmte te komen.

**Argumentatie**
1. Eind 2019 hebben Nederlandse gemeenten via het VNG ingestemd met het Nationaal Klimaatakkoord. Hierin is onder meer bepaald dat de gebouwde omgeving in 2050 door middel van een andere, duurzamere, bron dan aardgas wordt verwarmd. Naast $CO_2$ reductie zorgt de problematiek in Groningen en de ongewenste afhankelijkheid van andere landen voor een versnelde transitie.

2. Zoals vastgesteld in de notitie 'Samenwerken aan Duurzaamheid' willen wij als gemeente in 2030 49% CO2-reductie behalen en 95% CO2-reductie in 2050, ten opzichte van de CO2-uitstoot in 1990. Om deze ambitie te halen zijn er complexe keuzes te maken, die bepalend zijn voor de manier waarop onze inwoners wonen, werken en leven. Het opstellen van de Transitievisie Warmte geeft invulling aan onze eigen duurzaamheidsambities.

3. Met de ondertekening van de Drentse Energiedeal in 2016 hebben we aangegeven toe te willen werken naar een energieneutrale woonomgeving in 2040. Deze ambitie is nogmaals bevestigd met de vaststelling van de nota 'Samenwerken aan Duurzaamheid'.

4. Met het opstellen van de Transitievisie Warmte beidt de gemeente inwoners en ondernemers perspectief bij het energieneutraal maken van hun woning.

**Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken**
Met het opstellen van de Transitievisie Warmte geeft de gemeente invulling aan het duurzaamheidsthema 'Besparen', zoals deze is opgenomen in de beleidsnota. Hierin is participatie als belangrijkste speerpunt benoemd.

**Kanttekening en risico's**
Met het opstellen van de Transitievisie Warmte en de opvolgende Wijkuitvoeringsplannen zijn er een aantal risico's te benoemen:

1. inwoners willen de overstap naar duurzame warmte niet maken in verband met hoge kosten of onduidelijkheid in de terugverdientijd.

2. Voor sommige warmte-alternatieven geldt dat dit alleen mogelijk is op blok- of buurtniveau. Als gemeente hebben wij geen mogelijkheid om de overstap naar duurzame warmte warmte af te dwingen.

3. Participatie is benoemd als belangrijkste speerpunt voor het thema besparen in de beleidsnota 'Samenwerken aan Duurzaamheid'. Dit kan uiteindelijk vertragend werken.

4. Het opstellen van de transitievisie, en aansluitend, de Wijkuitvoeringsplannen kost veel tijd. Het is onduidelijk of hier voldoende capaciteit voor beschikbaar is.

**Aanpak/uitvoering en communicatie**
*Aanpak*
In hoofdlijnen zijn er drie fases te onderscheiden:

1. De analyse
2. De uitwerking
3. Het vaststellen

De tweede fase, de uitwerking, bestaat uit twee sporen: A. De visie voor 2050; B. strategie gebiedsaanpak voor 2030. Tijdens de gehele periode die nodig is om te komen tot de transitievisie warmte zal er doorlopend een participatie- en communicatietraject plaatsvinden waarin de nadruk wordt gelegd op het aardgasloos-gereed maken van gebouwen.

*communicatie*
Om de transitie te ondersteunen is een gedegen participatietraject van belang. Hierin is onderscheid te maken tussen de gemeente als geheel en gebiedsgerichte oplossingen. Voor het gemeentelijke spoor zal de focus liggen op het aardgasloos-gereed maken van woningen. Hierbij gaat het om het handelingsperspectief te geven aan inwoners bij het nemen van besparingsmaatregelingen en het inzichtelijker maken van stimuleringsregelingen.

De gebiedsgerichte oplossingen zullen voornamelijk collectief opgepakt worden. Hoewel besparing ook hier het devies is, zal de technische oplossing leidend zijn.

*Vervolg*
Bij de vaststelling van de Transitievisie Warmte legt de gemeenteraad ook een ambitie vast voor het vervolg. Dit heeft voornamelijk betrekking op de hoeveelheid Wijkuitvoeringsplannen die de gemeente wil opstellen en voor welke gebieden.

**Integrale advisering**
Intern_en_extern

**Duiding integrale advisering**
Intern:

Vlek duurzaamheid, Adviseur communicatie, adviseur control.

Extern:

Provincie Drenthe, NMF-Drenthe

**Kosten, baten, dekking**
De ambtelijke inzet wordt gedekt vanuit de reguliere bedrijfsvoering en aangevuld met financiële bijdragen toegekend in de December Circulaire. Daarnaast kan voor het analyse spoor aanvullende middelen worden aangevraagd uit de Rijksregeling Opstellen TVW.

## Bijlagen

1. 20211702_Startnotitie_TranstitievisieWarmte.docx.pdf